

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

7/15962
GK 23

Sayı : B.02.0.009.031/1561
Konu : Soru Önergesi

0/1 //2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 05.10.2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-25222 sayılı yazı.
b) 28.10.2010 tarih ve B.02.I.DİB.0.76.04-090/7445 sayılı yazı.

Konya Milletvekili Sayın Atilla KART tarafından cevaplandırılması istenen 7/15962 esas sayılı yazılı soru önergesi ile ilgili olarak Bakanlığım bağlı kuruluşu Diyanet İşleri Başkanlığından alınan ilgi (b) cevabi yazı ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Faruk ÇELİK
Devlet Bakanı

EKLER :

1- İlgi (b) yazı ve eki (4 sayfa)

DAĞITIM

Gereği

TBMM Başkanlığına

:

:

Bilgi

Başbakanlığa

:

BAŞBAKANLIK
Diyanet İşleri Başkanlığı

Sayı : B.02.1.DİB.0.76.04-090- 7445
Konu : Soru Önergesi

28.../10../2010

DEVLET BAKANLIĞINA

İlgi : 06.10.2010 tarihli ve B.02.0.009/093.01/1561 sayılı yazıları.

Konya Milletvekili Sayın Atilla KART'a ait Yazılı Soru Önergesi'nin ilgi yazı ekinde gönderildiği malumlarıdır.

Söz konusu Soru Önergesi'nde yer alan sorulara verilecek cevaba esas olmak üzere hazırlanan metin ilişikte sunulmuştur.

Durumu takdirlerine saygılarımla arz ederim.

Prof. Dr. Mehmet Emin ÖZAFŞAR
Diyanet İşleri Başkanı V.

EK :

Ek-1 Metin (4 sayfa)

T.C.
BAŞBAKANLIK
Diyanet İşleri Başkanlığı

BİLGİ NOTU

- Önergeyi Veren Milletvekili** : Atilla KART
Konya Milletvekili
- Önergenin konusu** : Diyanet İşleri Türk İslam Birliği'nin Almanya'daki
Faaliyetleri ve Köln'deki Merkez binasında meydana
gelen soygun olayına ilişkin
- Önerge Esas No** : 7/15962

SORU

Diyanet İşleri Türk İslam Birliğinin (DİTİB), Almanya-Köln'deki merkez binasında 2 Ağustos gecesi nakit para ve altınların bulunduğu kasanın soyulduğu basma yansıyan haberlerden anlaşılmıştır.

Yansıyan haberlere ve tarafımıza ulaşan, bilgilere göre; soygunla ilgili ciddi kuşku- lar vardır. Köln Camii inşaatı için toplanan 30 milyon euroyla ilgili olarak yapılan haksız ve yasaya aykırı ödemeleri gizlemek için soygun görüntüsü verilerek gerçekleştirilen bir eylem söz konusudur. Alman mercilerinin yürüttüğü soruşturmada DİTİB yetkilileri tarafından çalış- şan personelin bir bölümüne baskı yapıldığı ifade edilmektedir. Tehdit ve taciz boyutlarında baskılar uygulanmaktadır.

DİTİB'in Almanya'daki faaliyetlerinde varlık sebebiyle bağdaşmayan çalışmalar yaptığı, yurttaşlarımız arasında ayrımcılık yaptığı, Devletin görevlisi olmak yerine, Siyasi iktidarın bir temsilcisi gibi davrandığına dair şikâyetler de kamuoyuna yansıyan bilgiler arasındadır.

Yukarıdaki açıklamalar ve bilgiler ışığında;

(1) Köln'deki cami inşaatı ne aşamada?

Cevap: Yöneltiğiniz soru önergesinde tatad edilen soruların cevaplarına geçmeden bazı hususların teyiden hatırlatılması gerekecektir. Bunların başında Almanya DİTİB'in Almanya mevzuatına göre kurulmuş ve Almanya yasalarına tabi bir kuruluş olduğu, devletimizin bu kuruluşla olan ilişkisinin sadece ortak din hizmeti sunma bağlamında Diyanet İşleri Başkanlığı üzerinden gerçekleştiğidir.

Bu kuruluşun sanki Türkiye mevzuatına tabi veya Türkiye tarafından yönlendiriliyor gibi algıyla takdim ediliyor olması, zaten bu yönde Alman resmi makamları ve medyasının var olan tutarsız iddialarına zemin hazırlamakla kalmayıp güçlendirmekte; hizmet işbirliğimiz olan bu kurumu imaj ve etki açısından zayıflatmaktadır. Bu kurumun Türkiye'nin bir uzantısı

olarak takdimi bahane edilerek pek çok hususta resmi makamlarca muhatap alınmasının engellenmeye çalışıldığı görülmektedir.

DİTİB'le ilgili olarak yukarıda serdedilen bilgiler göz önünde bulundurulduğunda, soru önergesinde dile getirilen DİTİB'in "Devletin görevlisi olmak yerine, Siyasi iktidarın bir temsilcisi gibi davrandığına dair şikayetler"den bahsetmek gerçekte bağdaşmamaktadır; zira DİTİB bir devlet kurumu olmadığı gibi yürüttüğü hizmetler de bir devlet görevi değildir. Bu konunun iyi tefrik edilmesi gerekir. Bununla birlikte DİTİB tüzüğündeki amaçlar ve yaptığı faaliyetler açısından bir değerlendirme yapıldığında, yürütülen hizmetin Almanya'da yaşayan bütün vatandaş kitlemizi kuşatır nitelikte olduğu anlaşılmaktadır. Cami dernek üyelikleri, hac organizeleri ve cenaze fonu gibi hizmetlerdeki katılım oranları bunu en güzel şekilde kanıtlamaktadır. Kamuoyuna yansıdığı iddia edilen her bilgi doğru olmayabileceği gibi bunların kasıtlı bilgi kirliliği oluşturmak amacıyla gündeme getirilmesinin mümkün olduğu da gözden uzak tutulmamalıdır. Soru önergenizde kesinmiş gibi hareket ettiğiniz açıklama ve bilgiler gerçeği yansıtmaktan ziyade, konuya ilişkin gazetelerde çıkan ve bilahare aynı gazeteler tarafından düzeltilen haberlere dayanmaktadır. Bu ön tespitler ışığında sorularınızın cevaplarına geçilebilir.

Köln Cami inşaatının, yer altı garajları, konferans salonu, cami, iki minare ile farklı ebatta üç hizmet binasının kaba inşaatı tamamlanmak üzeredir. 2010 yılı sonuna kadar kaba inşaatın tamamlanması planlanmıştır. Bu esnada inşaatın ikinci büyük iş kalemi olan toplam 4200 metre karelik dış çerçeve ve camların üretilip yerlerine takılması için Türkiye dâhil Avrupa genelinde yapılan teklif ilanları kalite ve ücreti göz önünde bulundurularak değerlendirilmekte, iş kaleminin üç sene ön görülen bütçelenen dâhilinde kalınması hedeflenmektedir.

Toplanan yardımın tutarı nedir? Yapılan harcamaların tutarı nedir?

Cevap: Köln cami inşaatının proje üzeri maliyeti birim fiyatlara göre yaklaşık 32 milyon Avrodur. Bugüne kadar 15.793.227,74 Avro harcanmıştır. Bu meblağın 22.10.2010 tarihi itibarıyla bağış olarak toplanan tutarı 7.649.737,79 Avrodur; geri kalan yaklaşık 7 milyon Avro borçlanma veya DİTİB'in öz kaynaklarından karşılanmıştır. Dolayısıyla zaman zaman vehmedildiği gibi ne toplanmış 30 milyon Avro, ne harcanmış 30 milyon Avro, ne de yapılmış 30 milyon Avroluk iş vardır.

Toplanan bağışlar ve yapılan harcamaların denetimi hangi birim tarafından yapılmaktadır?

Cevap: DİTİB'in gerek muhasebe dökümleri, gerekse diğer bağış ve yardımlara ilişkin iş ve işlemleri şeffaf bir şekilde yürütülmekte; toplanan bağış ve harcamalar kurum içinde oluşturulan İnşaat Komisyonu ve Yönetim Kurulu tarafından incelenmekte; kurum dışı inşaata ilişkin harcama faturalarının ve yapılan işlerin uygunluğu mimarlık bürosu Böhm tarafından; genel gelir ve giderler bağlamında ise mali müşavir ve Almanya Vergi İdaresi tarafından denetlenmektedir. Ayrıca düzenli yapılan genel kurullara mali bilanço sunulmakta, Denetleme Kurulu harcamalara dair kanaat oluşturmakta ve hesaplar ibraya sunulmaktadır.

Denetim yapılıyorsa, bu denetimin içeriği ve sonuçları nedir?

Cevap: Denetimler bir önceki cevapta belirtilen organlarca yapılmakta olup bunlar mevzuat, usul, içerik ve nitelik açısından yapılmaktadır.

(2) 2 Ağustos gecesi meydana gelen soygunla ilgili olarak ortaya çıkan gerçekler nedir?

Cevap: Almanya DİTİB Merkez binası (Subbelrather Str.17, 50823 Köln) 03.08.2010 Salı günü gece yarısı kimliği belirsiz kişiler tarafından soyulmuş, olay ilk kez sabah 6.30'da işe başlamak üzere binaya gelen temizlik görevlisi tarafından fark edilmiş; büroların kapılarının ve çalışma masalarının çekmecelerinin açık olduğu, tüm telefon kablolarının kesildiğini ve telefon sistemin çöktüğü fark edilmiştir. Polise haber verilmesi üzerine 08.50 sularında binaya gelen polis yaptığı ön incelemede hırsızlık olayı kesin tespit edilmiş ve Kriminal Daireye haber verilmiş, söz konusu daireden 3 bayan ve 3 erkek personel olayı yerinde incelemiş, ayak ve parmak izleri almıştır. Yapılan tespitlerde, binanın giriş kapısının zorlanarak açıldığı, orta katta bulunan ara kapının kırılarak, Diyalog Müdürlüğü'nün oda kapısının zorlanarak açıldığı ve çekmecelerinin karıştırıldığı, Genel Müdürün odasının kapısının kırılarak açıldığı, çekmece ve dolapların karıştırıldığı, Muhasebe Müdürlüğü bürolarının kapılarının kırılarak açıldığı, içeride bulunan 2 adet para kasasının elektrikli testere ile kesilerek açıldığı, kasalarda bulunan camı yapımına yönelik bağış 634 gr altın ile aktüel harcamalar için kullanılması ön görülen 28.449,19,- Avro ile 2.450,- USD'nin çalındığı, çeklerin ve tahsilat makbuzlarının yerlere atıldığı, çekmecelerin ve dolapların dağıtıldığı tespit edilmiştir. Bunun üzerine tedbiren kasada bulunan çeklerin tamamının numaraları tespit edilerek, her hangi bir ödeme yapılmaması için bankaya talimat verilmiştir.

Alman mercilerinin yürüttüğü soruşturma hangi aşamadır?

Cevap: Olayın meydana geldiği gün, olaya dair hem Alman Federal İçişleri Bakanlığına hem de NRW İçişleri Bakanlığına bir mektup gönderilmiş; konuyla daha yakından ilgilenmesi talep edilmiştir. Emniyet birimlerinin yürüttüğü soruşturmada bugüne kadar somut bir sonuca ulaşılamamış, ancak dosya kapatılmamıştır.

Olayda ihmali ve suiistimalinin bulunduğu anlaşılan DİTİB görevlileri hakkında idari soruşturma süreci başlatılmış mıdır? Başlatılmadıysa bundan böyle başlatılacak mıdır?

Cevap: Olay üzerine DİTİB tarafından yapılan basın açıklamalarında da dile getirildiği üzere, Yönetim Kurulu bir inceleme komisyonu kurmuştur ve dışarıdan gerekli uzman desteği ile çalışmalarını sürdürmektedir.

Cami inşaatıyla ilgili bağış ve harcamalara yönelik şikâyetler bugüne kadar herhangi bir şekilde tahkik edilmiş midir?

Cevap: Olay sonrası cami inşası ile ilgili bağış kayıt ve harcama mekanizması Yönetim Kurulu ve eksteren mali müşavirce gözden geçirilmiştir.

Yoksa Holdingler olayı ve Deniz Feneri soygununda olduğu gibi bu süreç de Hükümet tarafından görmezden mi gelinmektedir?

Cevap: Fark edildiğinde emniyete intikal ettirilen, aynı gün bilgilendirme amaçlı Alman Federal İçişleri Bakanlığı ile NRW İçişleri Bakanlığına bir mektup gönderilen bir konunun üstünün örtülmeye çalışıldığı iddiası doğru değildir. Kaldı ki, yukarıda takdim edildiği üzere bu konuda Türkiye Hükümetinin müdahale etmesi yetki ve algı açısından mümkün ve uygun

değildir. Bununla birlikte, vatandaşlarımıza hizmet veren bir kuruluşu ilgilendiren böyle bir olay karşısında gerekli hassasiyet sergilenmiş, olay ve gelişmeler takip edilmiştir.

Hükümetin tüm bu süreci himaye ettiğine dair eleştiri ve iddialara karşı cevabınız nedir?

Cevap: Yukarıdan beri yapılan izahlar sonrasında bu olay ve Türkiye Hükümetinin himayesi gibi bir tasavvurun en ufak bir tutarlılığı yoktur ve iddialar tamamen asılsızdır. Bu hem ilgili kuruluşa hem de hükümete bir ithamdır. Bu soru önergesinde dile getirilen hususlarda ne makuliyet ne de somut delil söz konusudur. Asılsız bilgilere dayalı suçlamaların kamuoyu nezdinde bazı vehimlere neden olması üzüntü ve kaygıyla karşılanmaktadır.